

Серединська В.М.

кандидат економічних наук, доцент

Висоцька Н. Й.

здобувач другого (магістерського) рівня

Тернопільський національний економічний університет

м. Тернопіль, Україна

РОЛЬ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ

Сучасне виробництво характеризується залежністю кожного суб'єкта господарювання від сукупних зовнішніх факторів, що визначають його діяльність. Саме ці фактори впливають на синхронізацію виробництва та споживання, створюють можливості ефективного функціонування кожної окремої господарюючої ланки та виробничого комплексу загалом. Одним із таких елементів є матеріальні ресурси виробничо-технічного призначення, наявність яких є необхідною умовою організації виробничої системи, чинником визначення технічної та економічної життєздатності, розмірів будь-якого підприємства [3].

Основні цілі процесу управління матеріально-технічним забезпеченням можна визначити як:

забезпечення безперервного потоку матеріальних ресурсів (сировини, комплектуючих, допоміжних матеріалів), необхідних підприємству; розроблення норм витрат з метою повного та своєчасного забезпечення потреб підприємства сировиною, матеріалами, інструментами та іншими необхідними ресурсами; мінімізація запасів в умовах забезпечення безперервного процесу виробництва; підвищення якості матеріальних ресурсів; формування і пошук надійних та раціональних зв'язків з постачальниками з метою забезпечення прискореного пересування всіх матеріально-технічних ресурсів від постачальників при мінімальних транспортних та інших витратах [1].

Сучасний стан вітчизняної економіки ускладнює можливості ефективного управління усіма сферами діяльності підприємства. Як наслідок може виникати недостатнє матеріально-технічне забезпечення, без якого неможливою є належна організація безперервного виробничого процесу. Тому необхідно в подальшому продовжувати пошук напрямків удосконалення механізму управління виробничими запасами підприємства.

Подолання окресленого кола проблем може відбутися за умови створення внутрішньої служби аудиту, яка забезпечить управлінський персонал оперативними даними аналізу і оцінки, рекомендаціями за результатами перевірок, на підставі яких приймаються своєчасні, обгрунтовані управлінські рішення. Процес створення внутрішньої служби аудиту для вітчизняних підприємств можна представити поетапно [2].

Проведення аудиту розпочинається з складання плану, який буде визначати етапи дослідження, а саме: перевірка організації складського господарства; перевірка складського обліку; інвентаризація; перевірка правильності оцінки (переоцінки); дослідження первинних облікових документів; перевірка правильності оприбуткування; перевірка правильності та обгрунтованості списання; перевірка реєстрів синтетичного та аналітичного обліку; перевірка головної книги; перевірка звітності підприємства; узагальнення результатів аудиту виробничих запасів.

Отже організація внутрішнього аудиту на вітчизняних підприємствах сприятиме подоланню наслідків економічної кризи, спонукатиме працівників дотримуватися норм чинного законодавства. Така додаткова внутрішня структура сприятиме розробленню планів, внутрішніх правил та процедур з метою вчасного виявляти та зниження ризиків непередбачених витрат чи втрат репутації підприємством.

Проведення аудиту надходження та вибуття виробничих запасів забезпечуватиме контроль за правильністю відображення надходження та вибуття запасів, їх визнання

активами, дотримання підприємством чинного законодавства щодо операцій із запасами, дослідження стану складського господарства, дотримання підприємством методів обліку запасів, зазначених в обліковій політиці. Правильно складена програма аудиту дасть змогу виявити всі порушення проведення операцій з виробничими запасами та надати певні рекомендації зі внесення необхідних змін до облікової політики підприємства щодо організації та методики обліку виробничих витрат.

Список використаної літератури:

1. Єлець О.П., Мілаєнко Я.Є. Зміст матеріально-технічного забезпечення підприємства. URL: http://confcontact.com/2015_04_25/2/2_elets_milaenko.html
2. Макаренко А. П., Телевінова О. В. Удосконалення обліку і аудиту виробничих запасів у системі управління пат "Запоріжсталь". Економіка та держава. 2019. № 1. С. 27-34.
3. Нестеренко Ж.К. Бухгалтерський облік промислових підприємств: навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2010. 311 с.
4. Скрипник М., Григорєвська О., Радіонова Н. Удосконалення організації і методики аудиту виробничих запасів на підприємстві. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2016. вип. 2–3(35). с. 378–398.

Серединська В.М.

кандидат економічних наук, доцент

Скрип С.М.

здобувач другого (магістерського) рівня

Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль, Україна

ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ ТА ЕВОЛЮЦІЯ ПОНЯТІЙНО-КАТЕГОРІАЛЬНОГО АПАРАТУ ЗНАТЬ ПРО ВИТРАТИ ПІДПРИЄМСТВА

Витрати є економічною категорією, яка вивчається науковцями впродовж тривалого періоду часу. Це пов'язано з важливою роллю витрат у функціонуванні соціально-економічних систем і постійним бажанням їх мінімізувати для росту кінцевого результату діяльності господарюючих суб'єктів.

Наукові дослідження будь-яких категорій варто починати з вивчення історії їх виникнення та розвитку. Історичний аспект дослідження сутності витрат отримав своє відображення у працях багатьох науковців [3; 9; 10]. Варто вказати, що частіше виокремлюють чотири етапи еволюції знань про витрати.

На першому етапі, який охоплює XXVIII–II ст. до н. е. формується найпростіше уявлення про витрати і їх роль у веденні господарства. Цей етап характеризується наявністю публічної звітності про витрати, відстеженням, обліком і контролем витрат на господарському і державному рівнях. У цей час формування багатства відбувалося загарбанням нових територій, захопленням рабів з подальшою організацією їхньої праці. Уже тоді виникали завдання, пов'язані із зменшенням витрат предметів праці на основі їх раціонального використання. Варто зазначити, що на першому етапі розвитку не існувало чіткого визначення категорії витрат. Ними вважалися ресурси, що застосовувалися під час господарювання та були об'єктом обліку на державному рівні. Одними із основоположників наукової економіки часів античності були Ксенофонт та Аристотель.

На другому етапі (XIV–XIX ст.) відбуваються спроби розкрити сутність категорії «витрати», з'являються різні теорії витрат. Зокрема, відомою є теорія фізіократів (Кене Ф.),